

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กร
แห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย*

THE CREATIVE LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING THE
LEARNING ORGANIZATION OF SCHOOLS UNDER THE OFFICE
OF NONGKHAI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA

เบญจมาศ สัตตะโส

Benjamas Sattaso

พนายุทธ เชยบาล

Panayuth Choeibal

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

Udon Thani Rajabhat University, Thailand.

E-mail: mailto:ning2.rea@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา 3) ศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา 4) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา และ 5) สร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย ใช้การวิจัยแบบผสมผสาน คือ การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์เนื้อหา และการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า 1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา มี 4 องค์ประกอบ 36 ตัวชี้วัด 2. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย อยู่ในระดับมาก 3. ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย อยู่ในระดับมาก 4. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ

* Received: 6 February 2023; Revised: 20 June 2023; Accepted: 21 June 2023

ผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย 5. สมการพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย โดยใช้ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นตัวแปรพยากรณ์ ได้อ่านาจอพยากรณ์ร้อยละ 73.40 โดยมีสมการ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$\hat{Y} = .666 + .306(X_3) + .303(X_4) + .246(X_2)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .336(X_4) + .317(X_3) + .288(X_2)$$

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์, ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย

Abstract

The objective of this research article was to examine various aspects related to the creative leadership qualities of educational administrators. The study aimed to investigate the following: 1) components and indicators of creative leadership qualities, 2) creative leadership qualities of educational administrators, 3) the learning organization characteristics of educational institutions, 4) the relationship between creative leadership qualities of educational administrators and the learning organization characteristics of educational institutions, and 5) to develop a predictive equation for creative leadership qualities of educational administrators that affect the learning organization characteristics of educational institutions, specifically within the jurisdiction of the Nongkhai Primary Educational District Office. The research utilized a mixed-method approach, incorporating qualitative research methods such as interviews and content analysis, as well as quantitative research methods involving surveys with a five-point Likert scale. The statistical analyses employed included frequency, percentage, mean, standard deviation, correlation coefficient, and multiple regression analysis.

The research findings indicated the following: 1) The creative leadership qualities of educational administrators consist of 4 components with 36 indicators. 2) The creative leadership qualities of educational administrators within the Nongkhai Primary Educational District Office were at a high level. 3) The learning organization

characteristics of educational institutions within the Nongkhai Primary Educational District Office were at a high level. 4) The creative leadership qualities of educational administrators had a significant positive relationship with the learning organization characteristics of educational institutions within the Nongkhai Primary Educational District Office. 5) The predictive equation for creative leadership qualities of educational administrators, affecting the learning organization characteristics of educational institutions within the Nongkhai Primary Educational District Office, yielded a forecasting power of 73.40%, with the following equations:

The predictive equation in raw scores as follows:

$$\hat{Y} = .666 + .306(X_3) + .303(X_4) + .246(X_2)$$

The equation of standard score:

$$\hat{Z} = .336(X_4) + .317(X_3) + .288(X_2)$$

Keywords: Creative leadership; Learning organization; Nongkhai Primary Educational Service Area Office

บทนำ

เมื่อก้าวเข้าสู่ยุคศตวรรษที่ 21 ที่มีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว โลกมีการติดต่อสื่อสารกันได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และเป็นพลวัต เปรียบเสมือนโลกที่ไร้พรมแดน พัฒนาการของเทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบัน ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อ การดำเนินวิถีชีวิตเศรษฐกิจและสังคมหลายด้าน (สุภาพร ดาราศักดิ์, 2562) จึงต้องมีการวางแผนในการพัฒนาต่าง ๆ ที่มุ่งไปสู่ทักษะในการดำรงชีวิต เพื่อให้พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลง ต้องมีการจัดการทรัพยากรบุคคลเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม เพื่อให้องค์กรสามารถดำเนินกิจการต่อไป ภายใต้สภาวะแรงกดดันในด้านของการแข่งขันนี้ได้ (Office of the National Economic and Social Development, 2016) การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ ผลักดันให้ผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันต้องเตรียมตัวรับมือและเตรียมความพร้อมให้สามารถบริหารจัดการและดำรงอยู่ในสังคมปัจจุบันและอนาคตได้ ในขณะที่แผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 -2564) ในยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไทย ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ที่มีนวัตกรรม เพื่อเตรียมคนในสังคมไทย ให้มีทักษะในการดำรงชีวิตสำหรับโลกศตวรรษที่ 21 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559) ผู้นำเป็นตัวแปรสำคัญของความสำเร็จ และความสำเร็จขององค์กร มีการศึกษาวิจัยจำนวนมาก ทั้งในต่างประเทศและในประเทศไทยที่ยืนยันว่าผู้นำหรือภาวะผู้นำมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพหรือประสิทธิผลขององค์กร (พิมพ์ ปานศิริ, 2560)

ท่ามกลางสภาวะการปัจจุบันส่งผลต่อระบบการศึกษา การบริหารจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีความคล่องตัว มีความพร้อมจะพัฒนาศักยภาพในการเรียนรู้ มีความคิดสร้างสรรค์ ตอบสนองต่อความต้องการของสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ (หนูกันท์ ปาโส, 2562) เป็นปัจจัยที่ช่วยในการพัฒนาองค์กรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารเป็นปัจจัยและเป็นกลไกสำคัญในการเปลี่ยนแปลงและจัดให้มีกระบวนการติดต่อสื่อสาร เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานมีความเข้าใจรับรู้ถึงความสำคัญ และความจำเป็นที่จะต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีการทำงาน ผลลัพธ์ เพื่อให้เกิดทัศนคติและพฤติกรรมในความร่วมมือร่วมใจในการพัฒนา (ชัยสิทธิ์ เถลิ้มมีประเสริฐ, 2546) สถานศึกษาถือว่าเป็นองค์กรมีหน้าที่หลักในการจัดการศึกษา ดังนั้น สถานศึกษาจึงต้องเป็นองค์กรที่มีการพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง ซึ่งบุคลากรทุกระดับที่ต่างร่วมมือร่วมใจกันส่งเสริมพัฒนาศักยภาพให้แก่กัน รวมทั้งพัฒนาศักยภาพขององค์กรให้สูงขึ้น สถานศึกษาจึงต้องพัฒนาองค์กรให้เหมาะสมกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป (จักรพันธ์ พันธุ์หินกองและชูชาติ พ่วงสมจิตร, 2562)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เป็นหน่วยงานที่มีพันธกิจในการพัฒนาและส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาโดยเน้นการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา และมีจุดเน้นข้อที่ 2 คือ จุดเน้นด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ตรงตามความต้องการของบุคคลและสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบริหารงานทุกด้านให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล และพัฒนาระบบการบริหารจัดการให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน (จารุวรรณ นุสา, 2564) การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้จะเน้นการพัฒนาบุคคลในองค์กรให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลา บุคลากรในองค์กรจะต้องมีความรู้ความสามารถและมีความเชี่ยวชาญอย่างแท้จริง (สุนทรีย์ ธิชากรณ, 2563) ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้ที่สร้างสรรค์เองและเป็นผู้กระตุ้นให้บุคคลอื่นเป็นผู้สร้างสรรค์ร่วมผลักดันผู้ร่วมงานอย่างถูกวิธี มีความกล้าสนับสนุน ส่งเสริมและให้กำลังใจทีมงาน เปิดโอกาสให้บุคลากรในองค์กรได้แสดงความคิดเห็นและกระตุ้นให้บุคลากรเกิดการพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (เตือนใจ สุนกุล, 2562) นอกจากนี้ การบริหารสถานศึกษาด้วยวิธีการเดิม ๆ ไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน จะทำให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาไม่มีการพัฒนา ไม่มีความคิดสร้างสรรค์ แม้จะมีนวัตกรรมใหม่ ๆ เทคโนโลยีที่ทันสมัยขึ้น ทำให้ไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในองค์กรได้ บุคลากรเป็นคนล้าสมัย ไม่กล้าคิดและตัดสินใจด้วยตนเอง ส่งผลให้สถานศึกษาด้อยคุณภาพลง

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษา ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อองค์กรแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย โดยผู้วิจัยเห็นว่าข้อมูลและผลการศึกษาเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้นำผลการวิจัยเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการพัฒนาผู้บริหารให้มีศักยภาพประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืนและมีประสิทธิภาพสามารถนำสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา และความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย
2. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย
3. เพื่อศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย
5. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดการดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัด ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา และความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบ ตัวชี้วัด และแบบปฏิบัติการที่เป็นเลิศของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย มีการดำเนินงาน ดังนี้ 1) การสังเคราะห์องค์ประกอบ ตัวชี้วัด ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย 2) ศึกษาแบบปฏิบัติการที่เป็นเลิศของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วย การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้อำนวยการสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติการที่เป็นเลิศด้าน ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์โดยมีเกณฑ์การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) จำนวน 3 คน เครื่องมือในการวิจัยในระยะที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างตายตัว (Unstructured Interview) การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์ นำไปจำแนกข้อมูลให้เป็นหมวดหมู่ตามประเด็นเอกสารที่เกี่ยวข้อง วิธีการศึกษา ขอบเขตการวิจัย วัตถุประสงค์ และข้อค้นพบที่สำคัญเกี่ยวกับพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา แล้วนำไปตรวจสอบกับบุคคลแวดล้อมของแหล่งข้อมูลอีก 3 คน เพื่อเปรียบเทียบและตรวจสอบความแน่นอนของข้อมูล และนำข้อมูลที่วิเคราะห์แล้วไปสร้างแบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 2 การยืนยันองค์ประกอบและตัวชี้วัด ซึ่งได้นำองค์ประกอบและตัวชี้วัดที่ได้ในขั้นตอนที่ 1 มาทำการยืนยัน โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน วิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินยืนยันของผู้เชี่ยวชาญ โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินยืนยันของผู้เชี่ยวชาญที่เห็นด้วย ร้อยละ 50 ขึ้นไป ถือว่าองค์ประกอบและตัวชี้วัดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาใช้ได้

ระยะที่ 2 การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย

การวิจัยในระยะที่ 2 ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยผู้วิจัยนำข้อมูลจากการวิเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติการเป็นเลิศ ด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เกี่ยวกับองค์ประกอบและตัวชี้วัดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในระยะที่ 1 มาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม

ประชากรในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย ปีการศึกษา 2564 จำนวน 2,953 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย จำนวน 341 คน โดย การเปิดตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie, R. V. & Morgan, D. W, 1970) ใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ได้แก่ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่มีความกระจายและครอบคลุมตามขนาดของสถานศึกษา

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อประเมินและตรวจสอบให้มีความครอบคลุม ถูกต้องตามนิยามของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาและความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา พบว่าข้อคำถามมี IOC ตั้งแต่ 0.80 – 1.00 จำนวน 70 ข้อ แล้วนำเครื่องมือไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ซึ่งเป็นครูผู้สอน จำนวน 30 คน ในสถานศึกษา และตรวจสอบความเชื่อมั่น ทั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในคะแนนในการตรวจสอบความตรงดังนี้ ให้คะแนน +1 เมื่อเห็นว่า ข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวัดตามนิยามศัพท์เฉพาะ ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวัดตามนิยามศัพท์เฉพาะ ให้คะแนน -1 เมื่อเห็นว่า ข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวัดตามนิยามศัพท์เฉพาะ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค พบว่าในตอนต้นที่ 2 การศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความเชื่อมั่นเท่ากับ .930 และตอนที่ 3 การศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษามีความเชื่อมั่นเท่ากับ .910 จากนั้นนำเครื่องมือหรือแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์เพื่อสรุปผลและเขียนรายงานฉบับสมบูรณ์ ซึ่งตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาตัวแปรจากแนวคิดของตามแนวคิดของ เซ็งเก้ ซึ่งองค์กรแห่งการเรียนรู้มีองค์ประกอบ 5 ด้าน ดังนี้ 1. การเป็นบุคคลที่รอบรู้ 2. การมีแบบแผนความคิด 3. การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน 4. การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม 5. การคิดอย่างเป็นระบบ

วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย โดยการหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ เพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และใช้เกณฑ์การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) แล้วแปลความหมาย ตามเกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

0.81 ขึ้นไป	มีความสัมพันธ์กัน ในระดับสูงมาก
0.61-0.80	มีความสัมพันธ์กัน ในระดับสูง
0.41-0.60	มีความสัมพันธ์กัน ในระดับปานกลาง
0.21-0.40	มีความสัมพันธ์กัน ในระดับค่อนข้างต่ำ
0.20 ลงมา	มีความสัมพันธ์กัน ในระดับต่ำ

ผลการวิจัย

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบ และตัวชี้วัด ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย ซึ่งองค์ประกอบภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา มี 4 องค์ประกอบ 36 ตัวชี้วัด ดังนี้

- 1.1 องค์ประกอบการมีวิสัยทัศน์ มี 8 ตัวชี้วัด
- 1.2 องค์ประกอบการมีจิตนาการ มี 10 ตัวชี้วัด
- 1.3 องค์ประกอบการมีความยืดหยุ่น มี 10 ตัวชี้วัด
- 1.4 องค์ประกอบทางการสร้างแรงบันดาลใจ มี 8 ตัวชี้วัด

ระยะที่ 2 การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอ

1. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลผลของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_1)	4.19	0.53	มาก
2. ด้านการมีจินตนาการ (X_2)	4.22	0.53	มาก
3. ด้านการมีความยืดหยุ่น (X_3)	4.20	0.47	มาก
4. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ (X_4)	4.12	0.50	มาก
โดยรวม (X_0)	4.28	0.50	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านการมีจินตนาการ ($\bar{X} = 4.22$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ด้านการมีความยืดหยุ่น ($\bar{X} = 4.20$) ด้านมีวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.19$) และด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ($\bar{X} = 4.12$) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลผลของความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย

ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการเป็นบุคคลรอบรู้ (Y_1)	4.24	0.53	มาก
2. ด้านการมีแบบแผนความคิด (Y_2)	4.24	0.51	มาก
3. ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Y_3)	4.28	0.48	มาก
4. ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม (Y_4)	4.25	0.51	มาก
5. ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ (Y_5)	4.23	0.48	มาก
โดยรวม (Y_0)	4.31	0.46	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน ($\bar{X} = 4.28$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม ($\bar{X} = 4.25$)

ด้านการเป็นบุคคลรอบรู้ กับด้านการมีแบบแผนความคิด ($\bar{X}$ = 4.24 เท่ากัน) และด้านการคิดอย่างเป็นระบบ ($\bar{X}$ = 4.23) ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ในการค้นหาตัวพยากรณ์ที่ใช้พยากรณ์ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย

	Model	R	R ²	Adj.R ²	Std.E.	F	Sig.
1.	(X ₄)	.792	.627	.626	.28045	570.497	.000**
2.	(X ₄) (X ₂)	.837	.700	.698	.25199	394.265	.000**
3.	(X ₄) (X ₂) (X ₃)	.857	.734	.732	.23758	310.088	.000**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่าเมื่อนำตัวแปรภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้านมาพยากรณ์ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย โดยวิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis) พบว่า รูปแบบที่ 3 เป็นรูปแบบที่สมบูรณ์ที่สุดของตัวพยากรณ์ ที่สามารถพยากรณ์ตัวแปรที่ส่งผลต่อ การความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา โดยด้านการสร้างแรงบันดาลใจ (X₄) ด้านการมีจินตนาการ (X₂) และด้านการมีความยืดหยุ่น (X₃) เป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย ที่สมบูรณ์ที่สุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) = .857 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ การพยากรณ์ (R²) = .734 หรือมีอำนาจในการพยากรณ์ร้อยละ 73.40 และมีสัมประสิทธิ์การถดถอย Adj.R² = .732 หรือร้อยละ 73.20

ตารางที่ 4 สัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณของความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย

ตัวพยากรณ์ ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้	คะแนนดิบ		คะแนนมาตรฐาน		Sig.
	B	Std.Error	Beta	t	
ค่าคงที่ (a)	.666	.199		5.594	.000**
ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ (X ₄)	.303	.044	.336	6.929	.000**
ด้านการมีจินตนาการ (X ₂)	.246	.037	.288	6.613	.000**
ด้านการมีความยืดหยุ่น (X ₃)	.306	.047	.317	6.575	.000**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 เมื่อนำปัจจัยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่เป็นตัวพยากรณ์ที่ 4 ด้าน ไปหาความสัมพันธ์ เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ โดยใช้ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา เป็นตัวแปรเกณฑ์ ตัวพยากรณ์ที่มีสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (B) และในรูปคะแนนมาตรฐาน (Beta) คือ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ (X_4) ด้านการมีจินตนาการ (X_2) และด้านการมีความยืดหยุ่น (X_3) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่งผลต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ($R = .876$) ซึ่งสามารถพยากรณ์ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ได้ร้อยละ 73.40 ($R^2 = .734$) เมื่อสร้างสมการพยากรณ์ได้สมการพยากรณ์ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคายเมื่อใช้ปัจจัยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า มี 4 องค์ประกอบหลัก 36 ตัวบ่งชี้ ดังนี้คือ 1) องค์ประกอบการมีวิสัยทัศน์ มีจำนวน 8 ตัวชี้วัด 2) องค์ประกอบการมีจินตนาการ มีจำนวน 10 ตัวชี้วัด 3) องค์ประกอบการมีความยืดหยุ่น มีจำนวน 10 ตัวชี้วัด และ 4) องค์ประกอบการสร้างแรงบันดาลใจ มีจำนวน 8 ตัวชี้วัด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งในการในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงองค์การให้ดีขึ้น โดยผู้บริหารมีหน้าที่หลักคือเป็นผู้บริหารจัดการทรัพยากรภายในสถานศึกษามีการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ โดยเฉพาะในอนาคตที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา สอดคล้องกับแดนนอร์ ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จำเป็นต้อง มีความยืดหยุ่น และความไว้วางใจ ในวิธีการและกระบวนการในภาพรวมและยังเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนการทำงานร่วมกันและสนับสนุนคนในองค์กรให้เกิดความสร้างสรรค์จากบุคคลหนึ่งไปยังบุคคลหนึ่งได้ (Damer, S.E., 2008) และสอดคล้องกับดาสวรรค์ วงศ์มีชัย ที่ได้สรุปองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไว้ 4 ด้าน ได้แก่ 1) จินตนาการ 2) วิสัยทัศน์ 3) ความยืดหยุ่น และ 4) แรงบันดาลใจ (ดาสวรรค์ วงศ์มีชัย, 2564)

2. ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย อยู่ในระดับมาก ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้าน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย ได้จัดอบรม ประชุมสัมมนาผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด ให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาให้สอดคล้องกับแนวนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เน้นการปฏิบัติงานเชิงบูรณาการมีการกระจายอำนาจและบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องสามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับบาชาเดอร์ กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เป็นการนำบุคคลอื่นอย่างมีกระบวนการ หรือมีวิธีการร่วมกัน ในการศึกษาปัญหาอย่างละเอียด และแก้ปัญหาร่วมกันด้วยวิธีใหม่ๆ เป็นกระบวนการที่จำเป็นจะต้องสื่อสารระหว่างบุคคลให้มีประสิทธิภาพ (Basadur, M.,

2008) เช่นเดียวกับที่ จินดาร์ตัน โพธิ์นอก ที่ได้กล่าวถึงปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้ผู้นำมีคุณลักษณะของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย การสร้างทีมงาน การฟัง การตัดสินใจอย่างมีอิสระและความรู้ในการธำรงรักษาบุคลากร (จินดาร์ตัน โพธิ์นอก, 2561) และสอดคล้องกับแนวคิดของกิตต์กาญจน์ ปฏิพันธ์ ที่ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นการตอบสนองเชิงจินตนาการ และการนำบุคคลอื่นๆ ด้วยแนวทางใหม่ ๆ หรือวิธีการใหม่ ๆ อย่างท้าทาย และมีความยืดหยุ่น (กิตต์กาญจน์ ปฏิพันธ์, 2555)

3. ผลการศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคายอยู่ในระดับมาก ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้าน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย มีการบริหารสถานศึกษามีการเรียนรู้ในเชิงระบบ สมาชิกในองค์กรต้องมีการเรียนรู้ตลอดเวลามีความต้องการที่จะพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เสริมสร้างศักยภาพภายในและภายนอกองค์กรเพื่อเรียนรู้ไปกับการทำงาน พร้อมทั้งนำเทคโนโลยีมาใช้ได้อย่างเหมาะสม ดังที่ ฟูลเมอร์ และคีย์ กล่าวว่า ในองค์กรแห่งการเรียนรู้เป็นการเรียนรู้อยู่เสมอของบุคลากรในองค์กรเป็นสำคัญในการขยายศักยภาพ ให้มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญเพิ่มมากขึ้น (Fulmer, R., and Key, B, 1998) สอดคล้องกับพิมพา ปานศิริ ได้กล่าวว่า องค์กรแห่งการเรียนรู้ คือ องค์กรที่บุคลากรในองค์กรมีการเรียนรู้ และพัฒนาศักยภาพของตนเอง โดยมีการแลกเปลี่ยนและถ่ายทอดความรู้ เพื่อเป็นขยายขีดความสามารถ และศักยภาพของบุคลากรในลักษณะต่อเนื่องตลอดเวลา (พิมพา ปานศิริ, 2560) เซ็งเก้ ยังได้เสนอแนวทางในการสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้โดยมี 5 ประการเป็นหลักในการฝึกฝน เพื่อนำไปสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ 1) การเป็นบุคคลที่รอบรู้ 2) การคิดแบบมีแบบแผน 3) การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน 4) การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม และ 5) การคิดอย่างเป็นระบบ (Senge, P.M, 1990)

4. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับความ เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 คือภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย ปรับเปลี่ยนการบริหารงานที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน เนื่องจากผู้บริหารเป็นกำลังหลักในการผลักดันให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารจำเป็นต้องยกระดับมาตรฐานขององค์กร สอดคล้องกับแนวคิดของไพฑูรย์ สีนลารัตน์ ที่กล่าวว่าโลกและสังคมได้เปลี่ยนไปแล้วเรามีความจำเป็นที่จะต้องเปลี่ยนกระแสนของการศึกษาใหม่ เพื่อให้การศึกษาเป็นเครื่องมือของการสร้าง (ไพฑูรย์ สีนลารัตน์, 2553) สอดคล้องพิมพา ปานศิริ ได้กล่าวว่า องค์กรแห่งการเรียนรู้เป็นองค์กรที่ส่งเสริมบุคลากรในองค์กรมีการเรียนรู้ และพัฒนาศักยภาพของตนเอง โดยมีการแลกเปลี่ยนและถ่ายทอดความรู้ เพื่อเป็นการขยายขีดความสามารถ และศักยภาพของบุคลากรในลักษณะต่อเนื่องตลอดเวลา โดยมีเป้าหมายเพื่อการพัฒนาองค์กรในภาพรวม (พิมพา ปานศิริ, 2560) สอดคล้องกับศรีวรรณ จันทรเชื้อ ได้กล่าวว่า ในสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาองค์กรจำเป็นต้องพัฒนาศักยภาพโดยการเรียนรู้ที่

พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในขณะที่ยังคงต้องแข่งขันเพิ่มมากขึ้น การเรียนรู้และการกระทำจะต้องได้รับการพัฒนาให้ล้ำหน้าคู่แข่ง มีการจัดการทรัพยากรบุคคลเพื่อตอบสนองความต้องการ สร้างความเชื่อ การท้าทาย และต้องยอมรับว่าการเรียนรู้ตลอดชีวิตมีความจำเป็น (ศรีวรรณ จันทรเชื้อ, 2558)

5. สมการพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย โดยผลการวิเคราะห์ การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนเพื่อหาตัวพยากรณ์ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย จากองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งหมด 4 ด้าน มีตัวแปรที่ทดสอบแล้ว จำนวน 3 ด้าน คือ โดย ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ (X_4) ด้านการมีจินตนาการ (X_2) กับด้านการมีความยืดหยุ่น (X_3) และด้านการมีจินตนาการ (X_2) ส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย และสามารถพยากรณ์ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาของสถานศึกษาได้ร้อยละ 76.80 แสดงให้เห็นถึงความสำคัญ และความจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะดังกล่าวที่ผู้บริหารทุกคนมีอยู่ในตัว ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่จะนำมาซึ่งความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืน สำหรับองค์ประกอบด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_1) ถูกคัดออกจากสมการ อาจเนื่องจากในสภาพการปฏิบัติงานจริงในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรแสดงให้เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะดังกล่าวให้มีอยู่ในตัวของผู้บริหารสถานศึกษาทุกคน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย สรุปได้ว่า

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย อยู่ในระดับมากนั้น ควรจัดทำเป็นโมเดลการบริหารและแนวคิดการบริหาร
2. ควรศึกษาแบบปฏิบัติการที่เป็นเลิศ (Best Practice) ด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย โดยศึกษาผู้บริหารจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จและมีผลงานเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป
3. ควรพัฒนาตัวแบบองค์ประกอบและตัวชี้วัดด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษานำไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

เอกสารอ้างอิง

- กิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์. (2555). โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา. ใน *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จักรพันธ์ พันธุ์หินกองและชูชาติ พ่วงสมจิตร. (2562). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7. *วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร*, 39(1), 128-144.
- จารุวรรณ นุสา. (2564). องค์ประกอบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2. *วารสารมหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 22(2), 902 – 911.
- จินดารัตน์ โพธิ์นอก. (2561). ผู้นำเชิงสร้างสรรค์. *เดลินิวส์*. น. 23.
- ชัยสิทธิ์ เณลิมมีประเสริฐ. (2546). *ความพร้อมของหน่วยงานภาครัฐในการบริหารจัดการระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ชาติ*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร : ธนรัชการพิมพ์.
- ดาสวรรค์ วงศ์มีชัย. (2564). วัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อการวางแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏ*, 8(2), 312 – 324.
- เตือนใจ สุนกุล. (2562). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. ใน *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- พิมพ์ ปานศิริ. (2560). ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเครือข่ายสินปุนตาปีตามการรับรู้ของครูและคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3. ใน *วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ไพฑูรย์ สีนารัตน์. (2553). *ผู้นำเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพ : กระบวนทัศน์ใหม่และผู้นำใหม่ทางการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศรีวรรณ จันทร์เชื้อ. (2558). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับองค์กรแห่งการเรียนรู้ของข้าราชการและบุคลากรสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. ใน *วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ*. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). รายงานประจำปี 2558 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. กรุงเทพมหานคร : บริษัท ดอกเบี้ย จำกัด.
- สุนทรีย์ ธิชากรณ์. (2563). แนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สุภาพร ดาราศักดิ์. (2562). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1. ในวิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- หนูกันท์ ปาโส. (2562). สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อองค์กรแห่งการเรียนรู้โรงเรียนเอกชนในจังหวัดร้อยเอ็ด. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- Basadur, M. (2008). Leading other to think innovatly together : Creative leadership. *Journal of The Leadership Quarterly*, 15, 103-121.
- Daner,S.E. (2008). *Creative Leadership in Art Education : Perspectives of an Art Educator. Thesis Master of Arts (MA).* in Art Education (Fine Arts) : Ohio University.
- Fulmer, R., and Key, B. (1998). “A Conversation with Peter Senge: New Developments in Organizational Learning”. *Organizational Dynamics*, 27(2), 330 - 335.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607 - 610.
- Office of the National Economic and Social Development. (2016). *The Twelfth National*.
- Senge, P.M. (1990). *The fifth discline: The art practice of the learning organization*. New York : Doubleday.